

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 18-го Лютого, 1904. Число 7. — Vol. XII. Scranton, Pa. Thursday, February 18, 1904. No. 7.

ОГОЛОШЕНЄ.

ВП. П. СЕКРЕТАРѢ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запамятати, що грошѣ належачѣ до Р. Н. Союза вынисуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, тôлько тѣ монi ордеры и чеки выписанѣ на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вôдошлю до касiера.

С. Ядловскiй,
гол. секретарь.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Лютый.

18	Ч.	Агапія
19	П.	Вуколъ
20	С.	Пард. (Суб От.)
21	Н.	Теодоръ Втикуч.
22	П.	Никифоръ
23	В.	Харалампій
24	С.	Власій

— КОЛО Сендъ Пойнтъ, Онт., въ Канадѣ, зъударило ся 10. с. м. два поѣзды зелѣзницѣ „Кенедiенъ Песифiкъ", при чôмъ погибло 19 осôбъ и богато остало покалѣченыхъ. Нещасте лучило ся въ хвилѣ, коли оба поѣзды летѣли зъ найбôльшимъ розгономъ зъ двохъ противныхъ сторôнъ.

— СТАТИСТИЧНЕ бюро въ Гамбурґу обчислило, що въ 1903. роцѣ розбило ся на морю 1167 кораблѣвъ — зъ того 57 нѣмецкихъ. Найбôльше кораблѣвъ знищили бурѣ морскѣ.

— АВСТРIЙСКIЙ цѣсарь, Францъ Йосифъ I., занедужавъ досить тяжко. Всѣ балѣ и торжества на цѣсарскôмъ дворѣ вôдложено по тôй причинѣ.

— ВЪ Coyne, Pa, (Мотанъ) вже три Недѣлѣ якъ заштапувала майна Донъ No. 2, бо въ нѣй нагромадило ся много ґазôвъ и земля западае ся. Околичнѣ домы сунуть ся поволи въ долину.

— МАРОКАНЬСКIЙ султанъ приславъ въ дарѣ для президента Рузвелта 6 прекрасныхъ коней арабской расы. (Конѣ, якъ говорять, знатоки, мають велику вартôсть.

— ВЫБУХИ вулканôвъ знову грозять свѣтови. Голяндскiй урядъ кольонiяльный въ Амстердамѣ одержавъ депешу вôдъ ґубернатора надъ голяндскими Индiями западными, що на островѣ Ява почавъ страшно выбухати вулканъ Мерапа. Лява знищила доохрестнѣ оселѣ, спалила живцемъ 12 осôбъ и 20 тяжко попарила. — Такожь вулканъ Ирапi на островѣ Сунда починае выбухати зъ бôльшою силою, чимъ звычайно.

— ИЗЪ середущои Америки звѣщають телеграфiчно що въ Нiкарагвѣ заваливъ ся деревляный мôстъ пôдъ особовымъ поѣздомъ зелѣзницѣ "Chinandga Vieja" наслѣдкомъ чого цѣлый поѣздъ впавъ до глубокои пропасти и розбивъ ся на дрôбнѣ куснѣ. Зъ людей погибло при тôмъ 20 осôбъ а кôльканайцять понесло тяжкѣ окалѣченя.

— ПЕРЕДЪ державнымъ трибуналомъ у Вѣдни вôдбула ся сими днями розправа галицкого Русина Петра Галича, котрого станиславôвскiй судъ засудивъ бувъ за убiйство на 12 лѣтъ вязницѣ. Галичь вôдсидѣвъ лише 7 лѣтъ, бо выявило ся, що вôнъ не допустивъ ся злочину. Мiнiстерство судôвництва признало ему за 7-лѣтну вязницю 6000 коронъ вынагороды и 300 коронъ рôчнои ренты (пенсiи). Галичь вôдкликавъ ся однаке до державного трибуналу, жадаючи 14 тысячъ коронъ вынагороды и 1000 коронъ ренты. Трибуналъ, розслѣдивши справу, пôдвысшивъ ему ренту зъ 300 на 400 коронъ. але вынагороду полишивъ въ тôй самôй высотѣ, въ якôй признало мiнiстерство.

— ГРЕКО-КАТ. руску церкву въ Бриджпортѣ, Кон. загарбали оногды цареславнѣ. Исторiя сеи церкви така: Будували ѐ Русины ґреко-католики, та половина зъ нихъ дала ся опôсля затуманити аґентамъ росiйской темноты и перейшла на цареславiе, загортаючи й церкву на свою власнôсть. Греко-католики розпочали тодѣ судовый процесъ, щобы вôдобрати свою церкву, але очевидно не було мѣжь ними людей, щиро вôдданыхъ тôй справѣ, бо оногды погодили ся передъ судомъ въ тôй способъ, що цареславнѣ й надальше остануть властителями церкви а имъ заплатять 250 доларôвъ вôдшкодованя. Смѣшно и жалко!

— ВЫЗНАЧНѢ купцѣ, промисловцѣ и капiталiсты американьскi предсказують золоты часы для Сп. Державъ въ 1904. роцѣ. Кажуть они, що попытъ на американьскi товары бôльшае въ свѣтѣ зъ каждымъ днемъ, що американьскi фабрики одержали послѣдными часами безлѣчь замовлень зъ цѣлого свѣта и що торговельный рухъ иде чимъ разъ лѣпше. Наколи-бъ дѣйсно такъ було, то и робôтникамъ буде лѣпше.

До секретарѣвъ „Союза"!

Грошѣ за календарѣ треба посилати впросты до редакцiи „Свободы". Хто пôшле грошѣ за календарѣ до касiера „Союза" мусить намъ о тôмъ дати знати.

Всѣ календарѣ мусять бути розпроданѣ и грошѣ за нихъ вôдосланѣ найдальше до кôнця марця 1904.

Три секретарѣ, що найскорше и найбôльше календарѣвъ розпродадуть и найскорше зашлють за нихъ грошѣ, дôстануть красну нагороду.

Редакцiя „Свободы",
Box 353, Scranton, Pa.

Дальше справоздане

зъ жертвъ зложеныхъ въ мѣсяцю сѣчню 1904 на „Народный Фондъ въ Америцѣ".

А) Добровôльнѣ жертвы:

1) Buffalo, N. Y. На руки Н. Серединьского зложили по 50 ц. И. Гаравусъ, А. Голутякъ, В. Воробель, О. Черкасъ, Д. Зиньо, И. Ґалайда, М. Зиньчакъ; Д. Воробель 30; по 25 ц. Н. Лещишинъ, И. Лещишинъ, Ю. Горохъ, Д. Мидзанъ, О. Климъ, А. Зиньо, Н. Зиньо, И. Завискiй, М. Гринчакъ, Ксеня Котелецъ, Анна Гнатикъ, И. Лайтеръ, Д. Зиньчакъ, Д. Понтусъ, М. Палица, С. Юрчакъ, Ив. Мигаль, М. Гаравусъ, Катарина Крисина; П. Сивикъ 20; по 15 ц. М. Мурайка, П. Сивикъ, А. Августинъ, М. Кававко; по 10 ц. М. Кастранецъ, М. Тимецъ, Ева Олѣяръ, разомъ 9.65

2) New York, N. Y. (Д. М.) На гостинѣ сестричного брацт. св. Ольги 8.50

3) New York, N. Y. Анґликъ Mr. Stolzenberg 3.55

4) New York, N. Y. Русины (Г. М.) зъ выгравки пiны 5.00

5) New York, N. Y. Зъ нагоды весѣля Й. Париляка 3.30

6) New York, N. Y. Зъ нагоды весѣля А. П. 2.00

7) Yorkville, O. На руки А. Стахняка: А. Стахнякъ $1.43, И. Станько 60 ц., И. Ґижовскiй 50 ц.; по 25 ц. М. Ковалиско, Д. Шумейда, Ф. Фичицъ, Ф. Горечко, С. Крицкiй; Ф. Стахнякъ 20 ц.; А. Стахнякъ 10 ц., разомъ 4.08

8) Ansonia, Conn. О. Улицкiй 2.00

9) Baltimore, Md. На руки Ос. Кульчицкого: М. Ячникъ 50 ц.; А. Будагази 25 ц.; Павло Кисѣль 20 ц., разомъ 95

10) Baltimore, Md. Бр. св. П. и П. зъ выгравки 95

11) Excelsior, Pa. Ив. Ґлова 1.00

12) Pittsburg, Pa. О. Стефановичь 1.00

13) Jersey City, N. J. Ив. Млинарыкъ 1.00

14) Derby, Conn. На руки Л. Горбаля: На крестинахъ у Он. Яроша по 1.00: Ф. Ярошь, М. Кава, Ю. Крупа, О. Ярошь, А. Шамрела; по 50 цнт.: К. Волосъ, Г. Кривонôсъ; по 25 цнт.: А. Трушь, О. Цуперъ, Г. Квикъ 6.75

15) На заручинахъ у Г. Горбаля по 50 цнт.: П. Бреня, Юстина Адамовичъ; Г. Горбаль 30 цт.; по 25 цт.: М. Адамовичъ, П. Сиротякъ, И. Ґрозыкъ; Т. Биляньскiй 20 цт. 2.25

16) Брацтво св. Петра и Павла въ Ansonia, Conn. 10.00

Филипъ Бодонь 10.00

Mr. Ramsley, M. D. 50

по 1.00: С. Петровскiй, о. Улицкiй; по 25 цт.: М. Собинъ, Олена Криницка, Олена Боровичь, Настя и Александра Хомковичь — разомъ 3.25

17) Troy, N. Y. о. Д. Добротвôръ 2.50

18) Shamokin, Pa. П. Кузьмичь зôбравъ на хрестинахъ у М. Кулянды: М. Стельма 1.00; по 50 цт.: П. Кузьмичь, М. Ференчакъ, М. Козаръ; по 25 цт.: М. Кулянда, Иль. Хомякъ, Ю. Вышовскiй, П. Горищакъ — разомъ 3.50

В) Марокъ народныхъ спродано:

Yonkers, N. Y., Мартинъ Пелехъ 2.00, Chicago, Ill. дръ В. Сѣменовичь 5.00, Buffalo, N. Y. Н. Серединьскiй 5.00, о. В. Гривнякъ 8.60, New York Товариство „Зоря" 5.25, Товариство „Запорожска Сѣчь" 3.00, New Derry, Pa. Йос. Даниловичь 5.00, Ansonia, Conn. о. Улицкiй 5.00, И. Нецьо 1.00, New York Ив. Лукавецкiй 25 цт., Петро Кинасевичь 20 цт., НН. 5.60, McAdoo, Pa. И. Посипанко 1.00, Yorkville, O. А. Стахнякъ 2.42, Baltimore, Md. О. Кульчицкiй 2.06, Philadelphia, Pa. Т. Коханъ 50 цт., New York Ив. Париляк 1.50, Troy, N. Y. о. Д. Добротвôръ 2.00 — разомъ 55.38

Г) Зъ вôдбитокъ памятника бл. п. о. Ант. Бончевского прийшло:

Ansonia, Conn. 12.15, Jersey City, N. J. 60 цт. Yonkers, N. Y. 2.50 Shepton, Pa. 10 цт. Mt. Carmel, Pa. 1.10, Troy, N. Y. 1.50, McAdoo, Pa. 30 цт. — Разомъ 18.25

Д) За книжочки о вѣчу въ Yonkers, N. Y.: McAdoo, Pa. 50 цт. Yonkers, N. Y. 6.00, Jersey City, N. Y. 5.50, Yorkville, O. 50 цт. Buffalo, N. Y. 50 цт. Mt. Carmel, Pa. 1.00, Syracuse, N. Y. 5.00, Catasauqua, Pa. 1.00 Разомъ 20.00

Разомъ приходъ въ Сѣчни $175.36

Зъ грудня 1903 р. зъ перенесеня $178.05

По конець Сѣчня зôбрано разомъ $353.41

Ив. Ґлова, касiеръ. Ник. Пôдгорецкiй, секретарь.

Я тутъ голова.

Вже выпіяли другі пѣвнѣ, коли Микола Запоточный выпроваджавъ своихъ старостôвъ геть ажь за ворота. Они-то приходили сватати его дочку за Илька Подгôрного, котрый бувъ сыномъ дуже заможныхъ родичѣвъ.

— Ну, говорить оденъ зъ старостôвъ, се вже десь добре пôзненько, тожь мусимо спѣшити си до дому, щобы ще трохи вôдпочити, бо завтра раненько, якъ Богъ поможе дочекати, треба вставати до роботы. А вы радьте си зъ своѣми въ хатѣ такъ, якъ самі мѣркуете, а коли бы шосъ ни по вашому, то дайте намъ знати ще завчасу, шобымъ роздумували, куды дальше треба машарувати! Однакожь вѣрте ми, бо таки шо правда, вы менѣ анѣ братъ анѣ сватъ, хиба будете, коли Богъ поможе, то ябы вамъ таки радивъ, шобысте вôддали свою Параску за него, бо хлопецъ такій, шо „урви та подай"; якъ возме си до якои роботы, то такъ кажу вамъ зробить, шо але..., не треба й старого. А до того, кажу вамъ, така бестія шпаровита та запопадлива, шо навѣть о горѣвки не пе...

— О, та я знаю, каже Микола, шо то порядныхъ родичѣвъ сынъ. Я зъ его дѣдемъ разомъ парубочивъ та знаю добре, — такій самый, якъ вы кажете и вôнъ бувъ.

— А-я-я, правда, та то й я тогды... — притакнувъ другій староста.

— Та дай лишь Боже, шобы зъ сеи муки хлѣбъ бувъ, — тягнувъ вôнъ дальше — бо я завважьивъ, шо ваша дѣвчина якосъ ни дуже була кунтентна зъ насъ.

— Е, шо то говорити — воно вважьиете, ще молоде тай дурне, до такихъ людей, ни призвичаила си.

— Та то-й-то правда, але шомъ вамъ перше не дôповѣвъ: Вы самі знаете, шо Штифанъ перший богачь въ селѣ, а дѣтей въ него таки немножко: отъ цей сынъ, кобы здоровъ, що си женить, тай одна дѣвчинка.

— О, такъ, такъ, правда, дай вамъ Боже здоровлѣчко за ваше щьире серце... Богу дьикувати й вы файно маете си, але таки вже не туды, бо въ васъ й дѣтей, най здоровй будутъ, ѣ файна купка.

— Ну, та въ мене й дѣтий май бôльше, тай таки на тôлько ни буду спромагати, якъ вони...

— Вже вы ни журѣтъ си тимъ, якосъ то буде... а теперки будьте здоровеньки, тай радьте, шобы було добре. Мы нынькы прийшли лишь васъ повѣдомити, а завтра прийдутъ „панъ молодый й панъ сватъ", то тогды, якъ Богъ поможе дочекати, урадимо такъ, якъ треба... Ну, будьте здоровенькі! — забубонѣли оба старосты вôдходячи.

— Идѣтъ здоровенькі, та дай вамъ Боже здоровлѣчко за вашй труда!

— Дай Боже й вамъ!

Микола дививъ ся еще хвильку за ними въ слѣдъ, а потôмъ зачинивъ ворота и поволѣкъ ся зъ веселыми думками до хаты. Коли опинивъ ся вже въ сѣнькохъ, зачувъ ось-тѣ слова, що говорила Параска: „Ненько, ненечко, просѣтъ дьиґю, та може упросите, а коли нѣ, то я нещаслива"...

— Буду прубувати, а ты спи дитинко, бо вже пôзно, — сказала мати.

Микола остовпѣвъ въ сѣняхъ, бо нѣколи не сподѣвавъ ся щось подôбного учути.— Чикай, чикай, я тобѣ покажу одна зъ друговъ, я васъ научу кого вы маете слухати, бо вы вѣдай забули „хто тутъ коло хаты голова?!" Я васъ научу — пробурмотѣвъ собѣ пôдъ носомъ. А коли ввôйшовъ до хаты не казавъ нѣчого, бо они обидвѣ затихли и удали, що сплять...

Вôнъ не надумуючись довго, скинувъ кожухъ, ставъ коло образа св. Николая и зачавъ молити ся. По молитвѣ положивъ ся на постѣль и заснувъ.

На другій день якъ лише зазорѣло побудила ся вся родина Запотôчныхъ. Встала насамперѣдъ мати Катря, потôмъ Микола и два старші хлопцѣ, а трое малыхъ еще спали. Параска не зрывалась нынѣ такъ скоренько зъ постелѣ якъ всегда, а то тому, бо чула, що голова болить еи дуже. Катря поралась коло печи, хлопцѣ зôбрались скоренько и повыходили на двôръ до худобы, а Параска мовчки, не кажучи нѣкому нѣчого, взяла коновки на плечѣ и пôшла по воду.

— Се теперь добра нагода поговорити зъ старымъ, коли повыходили всѣ зъ хаты, — подумала Катря.

— Ну, шожь Миколо будемо гадати зъ симъ весѣльимъ?

— Якъ шо! хиба ты ни знаешь шо? Ты лишь дивись, шобы все було готове!

— Та де-шо й-ы готове, а де чого й нима, але...

— Шо але?! — вже трохи выкрикнувъ Микола.

— Та Параспѣ, шосъ ни до серцѣ сей книзь.

— Ну тай шо?!

— Та може бы вôдповѣсти, нашо намъ силувати дитину, на шо намъ грѣха на нашу душу, це ще мало ѣхъ маемо? Я бы може й невѣрила, шо грѣхъ, але чуламъ на своѣ вуха, якъ еґомосцѣ на казаню казали, що грѣхъ.

Ту, Микола бувъ бы выкрикнувъ, що силы мавъ, та вже коли еґомосцѣ такъ казали, то проговоривъ цѣлкомъ лаґôдно:

— Я знаю, шо грѣхъ дитину въ бѣду пхати, але якій тутъ буде грѣхъ, якъ я добра ѣѣ жѣдаю, якъ я хочу ѣѣ богачковъ зробити, за шо вона буде менѣ колисъ до смерти дьикувати..

— Та ни знати, ци буде?

— Якъ то ни знати, якъ буде мати всего достаткомъ, якъ буде мати хлѣба й до хлѣба, то чого ѣй треба? Шо чоловѣкъ ни буде подуфалный, шо ни буде чуперъ зачѣсувати такъ, якъ той пôддьичій, шо вчѣшись си ѣ?! Але теперки якъ бымъ го вздрѣвъ коло своѣ хаты, тобымъ му шию скрутивъ якъ когутови!... До теперъ я нѣчо ни казавъ, бо ще май — люди си ни трафьили, але вôдъ теперъ „засъ" ѣму вôдъ моѣ дитины — дрантюхъ якійсъ!

— То правда, шо вôнъ дрантюхъ, бѣдный, але хлопецъ чесный, на все село ни найдешь лѣпшого вôдъ него!

— Та шо зъ тоѣ чести, зъ людьми мусить си добре обходити, бо зъ людий жие, тай добра ми честь, якъ нима нѣчо. А сему, шо за гана, шо трохи рѣбый? Е, красу на тарели ни будешь кроити и махнувъ байдужно рукою.

— Ой де-де, ци лишень то, а ненѣ ѣго... Господи прости ми грѣшнѣй... и сорочки ни віпере, якъ...

— Мовчи, мовчи, бо ты вже за богато розкудкудакала си!!

— Та я вже нѣчо... але таки нагадай, коли ты си женивъ, то чомусъ ни хотѣвъ сватати ту рознооку Варвару, шо тобѣ казали? Га!

— Вомъ дурный бувъ! А ты мовчи стара сорока а коли прийде Параска, то розкажи ѣй, шо мае казати якъ прийдуть люди, а коли буде шосъ цофати си, то такъ ѣй насиплю, шо буде до остатного дньи памнѣтати. А якъ й ты шосъ мешь вôдвывати си, то й тобѣ буде... памнѣтайже! А самъ луснувши дверми выйшовъ на двôръ.

— Отъ й маешь, отъ й розмовиламъ си. Ой знаю я, знаю, шо то вже й сьвѣтый Боже ни поможе. Виджу я, шо сей книзь ни моѣй дитинѣ, ни моѣй лялечцѣ пара... Та най дѣе си Божа волѣ, то Богъ тымъ всѣмъ рѣдитъ, а ни мы грѣшнѣ...

Черезъ якусь хвилю ввôйшла до хати Параска.

Мати глянула на ню и сказала: — Ой донечко моя люба, чомусъ така смутненька?

— Ахъ! ненечко моя рôдна, сама ни знаю чого. Голова ми ажь розскакуе си такъ болить, а за серце таки мене ненечко, шосъ тисне... тисне...

— Напожь бо ты такъ то собѣ до головы приймаешь, коли то все на дурно!

— Чому на дурно, хиба вы вже говорили зъ дьидемъ? — залебедѣла Параска.

Въ сѣй хвили Микола пôдсунувъ ся тихенько до сѣней и ставъ пôдъ дверми, щобы добре чути, що они обѣ будутъ говорити.

— Та шо зъ того, шомъ говорила, всьо пôшло на вѣтеръ, дьиґі й слухати про то ни хоче, а казавъ, шо коли ты будешь нихотѣти, то буде бити тôлько си влѣзе...

— Най нѣ й вбютъ, то я таки ни пôду за того, шо вони кажутъ, бо я ѣго ни любю, вôнъ такій, шо ажь бридко дивити си на него. Колисто на танци парубки навмисне ѣго трутили межи дѣвки, а дѣвки окричьили всѣ вразъ, та давай кидати въ него качѣнами зъ яблукъ. Вôнъ закривъ одновъ руковъ лице, а друговъ лапнувъ мене за рукавъ, та такъ низґрабно якъ бы тамъ грань була тай каже: „Параско, дай яблукъ!" — Щезни бѣдо! крикнула я, тай сховала си за дѣвки, а всѣ засмѣяли си... И я маю за такого йти? Нѣ, ни пôду! Ще буду просить й ґиґю, може змилують си...

— Ци ты ни знаешь нашого дьиґі, шо якъ си на шо напре, то мусить таки свого доказати. Тожь я тобѣ кажу, дай поки, бо то все на дурно!

— А шожь менѣ робити? Ненечко боронѣтъ мене! — а сама кинулась зъ плачемъ ѣй на шию.

— Ой доню моя, доню! тажь я хотѣлабы тобѣ й неба прихилити та не можу... Не плачь, не плачь дитинко, а Богъ котрого тобѣ призначивъ, той твôй буде...

Миколѣ того всего було вже забогато и вôнъ зôзлости прошептавъ самъ до себе: — Е, ты одна зъ друговъ будешь й цѣлый день киснути, тай нѣчо зъ того ни буде, пôду я самъ до васъ. Коли вôтворивъ дверѣ Параска ажь задрожала, бо знала, що теперь для неѣ буде страшна хвиля.

— А ты дѣвко чого риндзишь си, бука хочешь, кажи чого?!

— Бо вы мене силуете вôддавати си, — процѣдила черезъ сльозы Параска.

— А шожь, сивѣти будешь у мене?! А ты стара, шо также вôддаешь си, шосъ слины розпустила?! Чому ни дивишь си, ци ѣ все готове? Тай ѣсти треба файно злаголити, бо якъ прийдуть панове сватове, шобы ни було намъ встыдъ, а дѣвку навчи якъ мае обходити си зъ людьми, шобы ни дула варґи якъ вчера, шо ажь ми скаржили си...

Парасцѣ кожде дьидеве слово немовбы ножемъ шпикало у серце. Она не могла довше выдержати и сказала:

— Вы дьиґю таки се ни говорѣтъ, бо я й до ѣґомосцѣ пôду тай скажу, шо вы мене силуете...

— А очи бы ти повіходили, а ни дочекала бы ты ходити, а тебе хто такого нипослуху навчивъ?! А ты погане якась, ты лѣзла бы до ѣґомосцѣ скаргу вносити на дьиґю?! Ой знаю я, шо се того лотра пôдмова. Але ни дочикаешь ты скаргу вносити, крикнувъ розлюченый и такій ѣй небозѣ давъ кулакъ въ шию, шо она полетѣла стрôмголовъ вôдъ стола до порога и упала.

— Ой дьидику мôй рôдненькій, ни бийте мене, заридала бѣдна дѣвчина, що ажь сумъ розлягъ ся по хатѣ...

— А ты чого розревѣла си?! Мовчишь?! бо заразъ тѣ розталапаю, якъ жьибу!..,

— Ей, старый, бôй си Бога, шо ты робишь — заголосила Катря.

— Ты чого хочь, диви си якогось ѣ послуху навчила?!

— Кажи! будешь скаргу вносити на дьиґю?!

— Ни буду дьидику, ни буду. Я васъ все слухала й буду слухати, але... сей разъ ни послухаю... и таки ни пôду за него!

— А мôль бы тѣ ѣла, табы тѣ ѣла, якъ ты ѣшь мое серце и вхопивши зъ пôдъ припѣчка поривачь, зачавъ писати дочку, куда ся попало. Будешь теперь слухати? — кричавъ бѣсновато.

— Ой ой, дьидику, буду-буду слухати, лишь ни бийте.

— Ни будешь вже своимъ розумомъ ѣздити, будешь мене слухати, знаешь теперь, шо то дьиґі значить?!

— Ей, дьидику — даруйте!

— Ни подарую, покивъ ни скажешь, шо пôдешь?!

— Ненечко, ратуйте!...

— Ты здурѣвъ старый, ци шо, та забешь ѣѣ! Мати Божа ратуй ѣѣ...

Катря молилась часъ вôдъ часу, та коли то нѣчого не помагало, хотѣла зловити его за руки, але вôнъ вôдтрутивъ ѣѣ вôдъ себе, а самъ дальше еґзамінувавъ дочку.

— Ну, кажи, будешь слухати! пôдешь за того, шо кажу, бо ще бю!...

— Пôду вже... пôду...

С. Ф., Кал., 28. грудня 1903. Наталка Ф. Р.

ВСЕ ЕМУ ОДНО, НЕ БОИТЬ СЯ...

Розбишака (до панка, котрого стрѣнувъ за мѣстомъ): — Грошѣ або життѣ!

Панокъ: — Бери, шо хочешь, все менѣ одно, бо я и такъ хотѣвъ повѣсити ся на онтôмъ деревѣ.

НАШІ ДѢТИ.

— Таточку, купѣть менѣ трубку.

— На що?

— Хочу трубѣти.

— Годѣ, дитинко, будешь менѣ перешкаджати пôдчасъ працѣ.

— Нѣ, нѣ, я лишь тодѣ буду трубѣти, якъ вы пôдете спати.

ЗАГАДКА.

Якій блудъ въ сѣмъ образку?

ДОПИСИ.

Зъ Лемкôвщины.

Зъ давныхъ часовъ; изъ житя людского.

Було то въ давнѣйшихъ часахъ, перейшло 40 лѣтъ, ще въ той часъ, коли продавали и купували худобу безъ пашпортôвъ. Хто бувъ вôдважный а незважавъ на заповѣди Божѝ 7-му и 10-ту то мôгъ добре збогатѣти ся и справдѣ же такъ було. Бувало пôшовъ собѣ до Фриштака на ярмарокъ, але по дорозѣ загостивъ въ лѣсѣ за Ясломъ, котрый зове ся Левочомъ. Лѣсъ то не малый, хочь его и на милѣ рахуй. Въ тôмъ то лѣсѣ неразъ и не два бувъ такій ярмарокъ. Хто ся розпôзнавъ зъ перекупняками, то все купивъ хочь бы и не мавъ дуже грошей. Якъ мавъ 10 або 15 шайныхъ то и такъ купивъ, бо въ той часъ перекупняковъ не коштовало ничь, тôлько труды нôчнои поры. О пашпорты не розходило ся, бо ихъ нѣкому не треба було, то въ той часъ росли купцямъ пуляресы, якъ пампухи въ маслѣ. Може не кождый зрозумѣвъ бы що то за перекупняки були. А вони такѝ були, що не дбали и на замки и на лихѝ запоры... Бодай люде пôснули, то тіи перекупняки смѣло собѣ ґаздовали ажь до того часу, доки жандармы и пашпорты не настали. Въ той часъ заяснѣла ясна зоря для добрыхъ людей.

Одного разу тутъ въ моимъ сусѣдствѣ, ще [я бувъ малый (були то лихѝ часы, бо були въ той часъ лѣта неурожайнѝ), прійшовъ сусѣдъ до сусѣда и ледво одваживъ ся пару слôвъ промовити. Иде и кланяе ся якъ може найнисше и проситъ: „Шваґре коханый, прошу васъ! Будьте такъ добрый а позычте мѣ хочь 3 шѣстки на 3 кварты зерна.“ Але шваґеръ, якъ добрый, вôдцофнувъ ся вôдъ него и каже звôльна: „Шваґре, негоденъ емъ тя поратувати“ — тай сусѣдъ забравъ ся и пôшовъ зъ хаты. А друга сусѣдка ще тамъ осталась, бо также и она мала просити о запомогу, алежь она почула кôлька слôвъ неприемныхъ противъ его шваґра, то и не вносила просьбу о свою запомогу. Его шваґеръ пôшовъ зъ ничимъ изъ хаты, а богачь каже: „Прійшовъ на запомогу, завали-дорога! А най такъ робить якъ и я, то такъ буде мавъ якъ и я.“ А таку якъ вôнъ професію якбы кождый провадивъ, тобы цѣлый свѣтъ знищили. А тото богацтво и такъ зôйшло на жебрацтво, бо якъ перейшло на сынôвъ по смерти вôтця то наразъ якъ бы на огни спаливъ. Пропало богадтво.

Мордерство.

Забивъ хлопа въ селѣ Переґримцѣ, парубка, котрый мѣсяцъ тому якъ прійшовъ зъ Америки. У Михаила Поповича, котрый бувъ дякомъ ночували дѣвчата (кухарки) въ коморѣ. Згаданый парôбчакъ пôшовъ къ тымъ дѣвчатамъ до коморы въ ночи. Довѣдавшись о тôмъ ґазда, Мих. Поповичь, выйшовъ зъ хаты, взявъ собѣ коликъ зъ плота и погостивъ его такъ зручно четверократнымъ ударомъ, що той вôдразу удавъ ся на вѣчный спочинокъ. Зъ початку впало пôдозрѣне на хлопцѣвъ, котрѝ волочать ся по ночахъ ради забавы, але пôзнѣйше выкрыло ся хто той, що забивъ; жандармы вытягли протоколъ и забрали панича зъ собою до Ясла, де посѣдить інквізитомъ може до половины Марта, а що дальше буде, то ажь якъ судъ рѣшить.

Ту коло насъ

до польскихъ Святъ Рôздвяныхъ була легка зима, дальше до нашого Богоявленія були сильнѝ сухѝ морозы. Теперь на Богоявленіе упавъ снѣгъ невеликій. Зараза на худобу ратицева и пыскова знову появляе ся по декотрыхъ селахъ, знову ярмарки мають бути позапиранѝ.

Смѣшне.

Одного разу пôдчасъ катехизаціи священикъ питае хлопця: — На що тя Богъ сотворивъ? Хлопець: — А на бѣду еґомосць! Свящ.: — А щожь ти за бѣда? Хлопець: И... и змерзъ емъ и ѣсти хоче ся.

—

Жандармъ до циганки: — Но ты, циганко! пощось украла куру? Циганка: — Пановньку, я не украла. Жандармъ: — Та сама кура на плечѣ до кормана выскочила? Циганка: — Та сама, прошу пана.

—

Въ другій день по Йорданьскихъ Святахъ ишовъ священикъ зъ кропиломъ по селѣ, вступивъ въ одну хату, въ котрôй сама стара мати була. Свящ. питае: — А гдежь вашъ сынъ, що вы тôлько самѝ въ дома? Баба вôдповѣдае: — А въ корчмѣ, прошу еґомосця. Вôнъ все въ корчмѣ и въ день и въ ночи.

—

Изъ давнои бувальщины. Сынъ до вôтця пише листъ одъ войска: „Тату! Волѣвъ есь мѣ руки и ноги поламати якъ мавъ есь мене на вояка выховати и до вôйска мене на таку бѣду пôслати“.

—

У насъ въ старôмъ краю, то не такъ якъ въ Америцѣ. Въ Америцѣ обôйде ся о меншихъ уклонахъ, але тутъ треба добре уважати, щобы выгôдный поклôнъ дати, щобы выжшѝ власти задоволенѝ були...

Андр. Пиж.

Зъ Правиденсъ, Р. А.

Послѣдными часами я дôставъ много листôвъ вôдъ Русинôвъ зô всѣхъ сторôнъ, въ котрыхъ довѣдують ся чи тутъ есть робота, якѝ суть фабрики и яка платня. Немогучи кождому зъ осôбна вôдписувати, вôдповѣдаю черезъ „Свободу“ якъ слѣдуе:

Правиденсъ е велике мѣсто. Після послѣдного спису людности числить оно 175.597 мешканцѣвъ. Фабрикъ есть понадъ 300. Найбôльше фабрикъ ткацкихъ сукняныхъ, бавовняныхъ (катиновыхъ), Есть 5 сукняныхъ фабрикъ, въ котрыхъ робить высше 25 тысячь людей. Крôмъ того е тутъ 5 броварѣвъ, фандры всѣлякого рода, фабрики зелѣзнѝ, машинъ шапы, locomotive works и много поменчихъ. Мусить тутъ бути такожь много такихъ фабрикъ о котрыхъ я не знаю, бо безъ роботы не бувъ я тутъ анѣ одного дня. отже не мавъ я часу ходити та розглядати по мѣстѣ. Платня, розумѣе ся, есть рôжна, залежна вôдъ того, яку хто робить роботу и чи умѣе анґлійску мову. Тутъ вже було кôлькохъ такихъ Русинôвъ, що пôде разъ до фабрики, анѣ баса не видѣвъ тай на другій день вже иде гетъ, бо не дôставъ роботы... То такому анѣ не оплата тутъ ити за роботою, если вôнъ мыслить, що фабрика за нимъ чекае и буде его просити до роботы. Хто знае свое ремесло, може тутъ дôстати платню добру и сталу роботу. Але нашѝ люде звыкли сидѣти на купѣ. Знаю людей що въ Yonkers, Passaic або и New York, сидять безъ роботы по кôлька мѣсяцѣвъ а тутъ и 2 до 3 дни не хоче безъ роботы зачекати. Добре бы було, щобы тутъ прийшло кôлькохъ Русинôвъ зъ женами, у котрыхъ самотнѝ моглибы мешкати, бо такъ неразъ прийде якій самотный Русинъ тай не мае де мешкати а до чужихъ не хоче ити на бордъ, впрочѣмъ и лѣпше якъ мешкае у своихъ а не у чужихъ. Вправдѣ насъ есть уже тутъ кôлька рускихъ фамилій, але маемо много бордерôвъ. Многѝ люде не хотять тутъ оставати, бо нема церкви, але моя думка така, що коли збересь бôльше Русинôвъ то и о церковь не буде тяжко. Мѣсто Правиденсъ е 205 миль вôддалене вôдъ Ню-Йорку. Можна ѣхати до него треномъ або бовтомъ. Дорога треномъ коштуе $4.30 а бовтомъ $1.50 або $3.00. До Бостону, Масс. звôдси 40 миль. Тикетъ коштуе $1.00. Коло Правиденсъ е много поменчихъ мѣстъ въ котрыхъ такожь суть фабрики, особливо полотнянѝ.

Иванъ Претонь
45 Bancroft St. Providence, R. I.

Зъ Buffalo, N. Y.

Роботы тутъ идуть дуже слабо. По многихъ шапахъ старѝ робôтники роблять бодай по 8 годинъ на день то могуть хочь на житє заробити, але новому тутъ тяжко дôстати роботу.

Есть тутъ одна дуже велика фабрика въ котрôй дуже много Русинôвъ робило. Особливо въ лѣтѣ коли була велика спека, то майже самѝ Русины робили, хочь неразъ падали вôдъ горяча, бо Русинъ все тамъ робить де найтяжше, але теперь не знаю чи бы може трохъ Русинôвъ у той фабрицѣ знайшовъ, а то все про одного змосковщенсго Русина. Той змосковщеный Русинъ походить зъ Галичины зъ села Одреховы а жѣнку мае Польку зъ Прусъ. Вôнъ знае анґлійске пяте черезъ десяте и, якъ кажуть, знюхавъ ся зъ басомъ тай повыганявъ старыхъ робôтникôвъ зъ роботы а пакуе новыхъ. Якъ подыбле якого полячка-ґріонора, то заразъ до него каже: „bracie aniołku, jak nie robisz, to przyjdz do mnie a ja ci robote doszykuję, tylko pojdziemy [obydwa do basa“. Але звычайно, щобы той мôгъ лѣпше зъ басомъ говорити, то ґрінорь мусить му 'дати 2 до 3 доляры на пиво а басови 5 до 10 долярѣвъ — то му дасть [роботу на 2 або 3 мѣсяцѣ а потôмъ выжене и бере другого.

Робôтникъ.

Зъ Оборнъ, Н. Й.

Дня 22-го Януара померъ въ Спарта, Минн, Ив. Курила членъ нашого братства св. О. Николая, вôддѣлъ Р. Н. Союза 38. Похоронъ вôдбувъ ся 24 Януара въ Holy Family Church, Евелетъ, Мин. Покôйный мавъ 40 лѣтъ, вôдъ року бувъ хорый на сухоты. Бувъ се чоловѣкъ дуже поважаный и розумный. Вôнъ бувъ основателемъ бр. св. О. Николая и его предсѣдателемъ черезъ 2 роки. Походивъ зъ Смôньника, пов. Лѣсько въ Галичинѣ. Полишивъ жену и одну дитину.

В. Русинко, секретарь.

Зъ Алдерсонъ, Інд. Тер.

Доношу нашимъ краянамъ и всѣмъ братямъ Русинамъ, щобы не важились теперь ити за роботою до Індіенъ Територі, бо выдадуть грошѣ на трены а вернути назадъ не будуть мати за що. Въ Індіенъ Тер. богато майнôвъ заштапувало вôдъ пятого Лютого — а декотрѝ тôлько роблять и то лишь по два дни на тыждень. Тожь уважайте добре, де ѣхати заки пустите ся за роботою въ дорогу.

Ф. Флудовичь, секр. Р. Н. С. вôддѣлъ 87.

Зъ Пертъ Амбой, Н. Дж.

Передъ 3 мѣсяцями приѣхавъ тутъ оденъ галицкій Русинъ зъ сянôцкого повѣту именемъ Осифъ Буґель. Не могучи тутъ найти роботы выбравъ ся въ дорогу до свого брата до Кадричь, Н, Дж., але коли ишовъ колѣевымъ трекомъ надъѣхавъ поспѣшный поѣздъ и такъ сильно его покалѣчивъ, що тойже умеръ по 24 годиннôй муцѣ въ шпитали въ Елизабетъ. Похорономъ не було кому заняти ся, бо шваґеръ не хотѣвъ своихъ грошей на похоронъ тратити а небôщикъ не належавъ нѣ до братства нѣ до Союза а готовыхъ грошей такожь не мавъ. Хто его поховавъ — де не знати. Може мѣсто, а може докторы взяли его тѣло, щобы на нѣмъ практикувати..... Небôщикъ зôставивъ въ краю молоду жѣнку, бо недавно ся побрали.

Братя Русины! Вступайте до нашого братства, котре мы тутъ въ Пертъ Амбою заложили и до Союза, бо нѣхто зъ васъ не знае, що завтра зъ нимъ може стати ся. Если будете належати до братства и до Союза, то, борони Боже, якого нещастя свои люде займуть ся вами и поможуть родинѣ — а не буде ваше тѣло по смерти поневѣратись.

Кузма Шкуратъ.

Зъ Syracuse, N. Y.

Першій рускій баль бр. св. АА. Петра и Павла, котрый вôдбувъ ся 26 Януара с. р. заслугуе на похвалу зъ того взгляду, що черезъ него мы показали ся передъ чужими яко люде интеліґентнѝ, приличнѝ. Забава вôдбула ся спокôйно, безъ жаднои суперечки, або сварнѣ якъ то неразъ деинде буває. Доходу прийшло до 100 долярôвъ. На тôмъ балю приступило до братства 8 новыхъ членôвъ. На баль прийшло также много Полякôвъ а мѣжь ними трьохъ шторникôвъ и двохъ салонистôвъ. Доходъ балю призначеный на дзвôнъ до новои церкви. Оденъ Полякъ, шторникъ и бучеръ, офѣрувавъ на дзвôнъ 5 долярôвъ, чимъ завстыдавъ деякихъ нашихъ людей, що вмѣсто офѣрувати на щось пожиточного выдають грошѣ на рѣчи марнѝ а неразъ и здоровлю шкôдливѝ.

Допись моя въ справѣ убитого Гриця Чебеняка була неясно впередъ подана а то тому, бо нѣхто нехотѣвъ повѣсти якъ було, ажь теперь подаю акуратно.

Грицъ Чебенякъ зъ Кôньского, повѣтъ Березôвъ, Галичина, бувъ сыномъ Ивана. Остало по нѣмъ четверо сиротъ (не двое). За треномъ вôнъ не бѣгъ, якъ було подано, тôлько якъ ишовъ зъ роботы домôвъ, ставъ на однôй трецѣ и смотрѣвъ на той тренъ, на котрый мавъ сѣдати; въ тôмъ часѣ надлетѣвъ другій тренъ зъ противнои стороны и вдаривъ до него такъ сильно, що го вôдкинуло на бôкъ бôльше якъ трийцять фітôвъ и погибъ на мѣсци. Коли ся ставъ крикъ, що хлопа убило и пôзнали хто нимъ бувъ. сказали его шваґрови Андрѣеви Лещикъ, що его шваґра убило, але той ся вôдперъ кажучи, що не знае того чоловѣка. То если шваґеръ такъ зробивъ, то всѣ его краяне его ся вôдрекли и таки тамъ го зôставили.

Потому польскій ксьондзъ нехотѣвъ дати свѣдоцтва на католицкій цментарь, бо незнавъ чи бувъ у великоднôй сповѣди, але выстаравъ ся о тое Михаилъ Батрухъ и давъ тое свѣдоцтво его шваґрови Андр. Лещикови, але той картку сховавъ а самъ пôшовъ до роботы. Коли выйшли на цминтарь похоронити тѣло зарядця цминтара о нѣчимъ не знавъ и такъ мусѣли назадъ трупа взяти до мѣста и зложили его не до трупарнѣ, але до трумярнѣ, де труны суть на продажь. А похоронъ бувъ ажь въ Вôвторокъ и на похоронъ приѣхавъ братъ небôщика зъ другого плейзу Иванъ Чебенякъ. То тѣло небôщика було непоховане вôдъ Четверга до Вôтôрка, а всему тому бувъ виненъ его шваґеръ Андрѣй Лещикъ за то, бо за дуже мудрый, а такихъ мудрагелѣвъ зъ Кôньского есть тутъ досить.

Андрей Варянъ.

„SVOBODA“
LIBERTY.)
The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209-2 1 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two Dollars a year.

Established 1893

UNION LABEL 23

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16, 1903 at the post office at Scranton, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ $2.00
До старого краю на рôкъ $2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року $1.00
До старого краю на пôвъ року ... $1.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаемо.

Поодинокй числа „Свободы“ можна купити у:
A. Wasserman,
29. Clinton Str., New York, N. Y.

На вѣче!

За 3 дни II. всенародне вѣче американьскихъ Русинôвъ!

Не забудьте прислати делеґатôвъ!

Дуже и дуже важнй справы маемо обговорити.

Маемо ввести въ жите нову институцію, котра вôдъ разу учинить насъ крѣпкими.

На вѣчу въ Йонкерсъ говорплисьмо за бѣду. — Теперь на вѣчу въ Олифантъ дамо бѣдѣ таку медицину, що мусить прійти бѣдѣ остатна година.

Зô всѣхъ плейзôвъ з'ѣжджайте ся, щобъ великою громадою доконати велике дѣло.

Зъ поблизькихъ плейзôвъ з'ѣжджайте ся сотками, корыстайте, що вѣче такъ близько, у вашôй околици.

Найлѣпшй бесѣдники обѣцяли пріѣхати.

Зô всѣхъ сторôнъ одержалисьмо листы, що делеґаты збирають ся до насъ въ дорогу.

Нехай не буде нѣ одного плейзу, не заступленого вôдпоручникомъ.

Окремыхъ запрошень не пôслалисьмо и не пôшлемо нѣкому, бо хочемо, щобы цѣла американьска Русь зрозумѣла важнôсть вѣча, высилаючи своихъ представителѣвъ, сама, безъ принуки.

Памятайте братя, що се вѣче припадае въ понедѣлокъ, 22-го февруара на Washington's Birthday.

Комітетъ.

Справоздане касове

„Р. Н. Союза“ за мѣсяць Януаръ. 1904.

Ч. бѣжуче		
1296	Granville, N. Y. Бр. св. Геор.	17.05
1297	Baltimore, M. D. Бр. св. Анны	12.91
1298	Gradatim, Pa. M. P. H. P.	7.60
1299	Ramey, Pa. M. P. H. C.	75.84
1300	Hastings, N. Y. M. P. H. C.	11.14
1301	Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	8.27
1302	Buffalo, N. Y. Бр. св. I. Хрест.	53.12
1303	Beaver Meadows. Pa. Бр. св. Мих	16.49
1304	Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих	35.67
1305	Manown, Pa. Бр. св. О. Николая	41.73
1306	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Иліи	39.41
1307	Cohoes, N. Y. M. P. H. C.	15.00
1308	McKeesport, Pa. Бр. св. I. Хрест.	69.63
1309	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	20.75
1310	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	31.39
1311	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	46.00
1312	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	19.57
1313	Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	25.60
1314	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	31.95
1315	Cameron, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	6.30
1316	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	29.50
1317	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	58.90
1318	Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	57.45
1319	Perthamboy, N. J. M. P. H. C.	16.50
1320	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	37.81
1321	Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	37.45
1322	Desloge, Mo. Бр. св. I. Хрест.	50.10
1323	Terryville Conn., Бр. св. Арх. Михаила	12.37
1324	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	26.14
1325	Monessen, Pa. Бр. св. I. Хрест.	26.14
1326	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	64.03
1327	Trauger, Pa. Бр. св. I. Хрест.	52.10
1328	Chisholm, Minn. M. P. H. C.	7.00
1329	Wetsmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	31.00
1330	Fredericktown, Pa. Бр. св. П. и П.	40.55
1331	Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	8.80
1332	Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	90.85
1333	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	16.05
1334	St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	39.79
1335	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	36.65
1336	Marion Heights, Pa. M. P. H. C.	8.45
1337	Mayfield, Pa. M. P. H. C.	12.63
1338	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	17.53
1339	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	59.46
1340	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	25.45
1341	Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая	26.00
1342	West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Богор.	28.85
1343	Ansonia, Conn. M. P. H. C.	30.00
1344	Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	21.59
1345	Franklin Furnace, N. J. M. P. H. C.	5.80
1346	Pittsburg, Pa. M. P. H. C.	63.41
1347	Whitney, Pa. Бр. Трех. Свят.	26 78
1348	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	23.71
1349	Scottdale, Pa. Бр. св. I. Хрест.	15.30
1350	Lopez, Pa. Бр. св. О. Николая	9.70
1351	Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	17.48
1352	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	78.09
1353	Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	23.16
1354	Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	47.96
1355	Olyphant, Pa. Бр. св. I. Хрест	162.93
1356	Ridge, Pa. M. P. H. C.	3.71
1357	Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	18.35
1358	New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	19.20
1359	Mt. Carmel, Pa. Сестр. бр. Пр. Богород.	9.40
1360	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Иліи	93.55
1361	Jersey City, N. J. Клюбъ 4-охъ Мих.	19.95
1362	Newark, N. J. Бр. св. I. Хрест.	5.50
1363	Jersey City, N. J. M. P. H. C.	85.95
1364	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	32.54
1365	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	28.71
1366	Shamokin, Pa. M. P. H. C.	258.22
1367	Anthony, R. I, M. P. H. C.	3.12
1368	Cannonsburg, Pa. Сестр. Бр. Пр. Богор.	4.17
1369	McKeesport, Pa. Сестр. бр. св. Ольги	5.25
1370	Old Forge, Pa. M. P. H. C.	7.64
1371	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	57.30
1372	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	126.84
1373	Philadelphia, Pa. M. P, H. C.	7.62
1374	Breslau, Pa. Сестр. бр. св. Анны	5.68
1375	Shenandoah, Pa. M. P. H. C.	12.30
1376	Perth Amboy, N. J. M. P. H. C.	4.83
1377	Glen Lyon, Pa. Сестр. бр. Пр. Богор.	21.83
1378	Mt. Carmel, Pa. Бр. П. и П.	54.42
1379	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	22.03
1380	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Михаила	50.08
1381	Superior, Pa. Бр св. Георгія	24.10
1382	Yorkville, O. M. P. H. C.	20.07
1383	Yonkers, N. Y. M. P. H. C.	62.25
1384	Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	55.65
1385	Seymour, Conn. Бр. св. I. Хрест.	17.03
1386	Elizabeth, N. J. M. C. H. C.	30.00
1387	New York, N. Y. Тов. Зоря	63.75
1388	Brooklyn, N. Y. M. P. H. C.	11.10
1389	Northampton, Pa. Бр. Усп. Пр. Богор.	91.32
1390	Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	67.20
1391	Yatesb ro, Pa. M. P. H. C.	24.51
1392	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	13.37
1393	Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	15.60
	Приходъ въ Януару	3,483.02
	Готовка зъ кôнцемъ Децембра	14,174.89
	Разомъ приходъ	17,657.91
	Розходъ въ Януару	2,277.42
	Разомъ готовка въ банку зъ кôнцемъ Януара	15,380.49
	Пожички	1,507.90
	Загальный станъ касы зъ кôнцемъ Ян. 1904,	**$16,888.39**

А. Шаршонь, касієръ, С. Ядловскій, секретарь,
Н. Пôдгорецкій, контрольоръ.

211 новыхъ членôвъ.

Въ мѣсяцю Януару 1904 р. приступили до Р. Н. Союза слѣдуючй новй братства и члены:

Бр. св. О. Николая въ Perth Amboy, N. J.

Гарбусъ Яковъ
Якубовскій Гнатъ
Федорикъ Андрей
Стрельскій Илько
Дякъ Яковъ
Говодиньскій Петро
Сташкôвъ Илько
Бодякъ Михайло
Возничакъ Иванъ
Степачь Федоръ
Когутъ Осифъ
Корчиньскій Федоръ
Каралисъ Марко
Луцкôвъ Дмитро
Чамаръ Онуферъ
Панчишинъ Михайло
Возничакъ Данько
Зосякъ Петро
Луцкôвъ Федоръ
Вишньовецкій Михайло
Щеднѣцкій Михайло
Борсукъ Василь
Телѣшевскій Григорій
Печукъ Козма
Кравчукъ Михайло
Гарасимôвъ Иванъ

Сестричне бр. Пр. Дѣвы Маріи въ Glen Lyon, Pa.

Коваль Анна
Кривакъ Анна
Марко Верона
Ґуфровичь Марія
Коваль Марія
Скапякъ Гелена
Кеблешь Марія
Москва Теодозія
Кучикъ Анна
Телеганичь Дора
Цѣпа Марія
Кевешь Марія
Кшевѣцка Зузанна
Марковичь Танька
Долиньска Анна
Андрейчакъ Зофія
Хованець Анеля
Капець Катерина
Дубець Гелена
Хорощакъ Анна
Шмитъ Гелена
Скородиньска Марія
Зметана Теодоска
Сѣйчакъ Катерина
Мадякъ Орина
Лебеда Анна
Круликовска Йосифа
Живицка Зофія
Митерякъ Юлія
Ванчишинъ Юлія

Бр. св. О. Николая въ Chisholm, Minn.

Бѣльо Митро
Фецишь Лукачь
Куречка Петро
Ґалла Матвѣй
Рапавый Митро
„ Антôнъ
Войталъ Иванъ
Гарадимъ Василь
Семитковскій Юрко
Бѣльо Илько

В. 1. Стеткевичь Осипъ
Лишнякъ Николай
Котаньчикъ Петро
Патрилякъ Михайло
Буґель Грыць
Сенковичь Стефанъ
Кульчицкій Иванъ
Заканичь Гнатъ
Хоронжикъ Теодоръ
Синява Сидоръ
Цапъ Михайло
Тхôръ Алексій
Янковичь Володимиръ, дит.
„ Микола „
Суска Марія „
Цапъ Михайло „
Синява Текля „

В. 2. Хорощакъ Михайло
В. 3. Мизѣкъ Данько
Симаничь Стефанъ
В. 4. Жарскій Иванъ
Ґула Петро
Кирчôвъ Анна, дитина
Калакука Параска „
В. 5. Баличикъ Юрко
В. 6. Кріштфалуши Бѣлянічь Фр.
В. 7. Рогунъ Михайло
В. 9. Попѣнчакъ Стефанъ
В. 10. Журавъ Лукачь
Ярошь Марія, дитина
Хваликъ Анна „
Горбаль Милена „
В. 14. Аєрсъ Осипъ
В. 16. Звѣздакъ Андрѣй
Марѣнъ Микола
В. 19. Мима Михайло
В. 20. Бировчакъ Юрко
Онуфрей Катерина, дитина
В. 23. Гульпа Михайло
Бабинець Юрко
Саболъ Михайло
Решетарь Михайло
Микита Юрко
Гульпа Иванъ
В. 25. Хомка Иванъ
В. 27. Скородиньскій Василь
В. 28. Дравущакъ Микита
Мачѣта Грыць
В. 29. Лицюсь Иванъ
Волкъ Дмитро
В. 30. Гриценко Андрѣй, дитина
В. 32. Карафа Николай
В. 33. Мисакъ Павло
Осифчакъ Осипъ, дитина
„ Анна „
„ Катерина „
В. 35. Сцѣранка Антôнъ
Фѣлювичь Антôнъ
Опушаньскій Стефанъ
В. 38. Намиснякъ Михайло, дит.
В. 40. Форишко Кристина
Маерникъ Анна, дитина
„ Осифъ „
Михало Лукачь „
В. 41. Кулька Андрѣй
Лѣсовичь Казимиръ
Прочко Михайло
Пєсцюкъ Станиславъ
В. 44. Тхурикъ Марія
В. 46. Пиняла Афтанъ
Незнаємскій Олекса
Буковый Гаврило
В. 48. Колодѣй Кость
В. 49. Богданъ Иванъ
Павловичь Стефанъ
Чупикъ Василь
В. 53. Пондракъ Антôнъ, дитина
Калабай Илько „
Сасъ Розалія „
„ Марцеля „
„ Антôнъ „
Тимчикъ Марія „
В. 56. Копчакъ Дамянъ
„ Василь
Вархолякъ Теодоръ
„ Дмитро
Драганъ Александеръ
„ Николай
В. 57. Косаровичь Данько
„ Микола, дитина
В. 58. Цапъ Юрко
Сашала Иванъ
Бѣгунъ Юрко
В. 61. Молчанъ Петро
Барна Андрѣй, дитина
„ Марія. „
В. 62. Маринякъ Анна
В. 63. Теличь Анна
В. 65. Белюхъ Грыць
Ядловска Параска
Пашко Антôнъ
Заканичь Марія, дитина
В. 67. Салайда Юрко
В. 68. Чухранъ Семанъ
Офцашь Анна
„ Бронка
Цьовка Александеръ, дит.
Феленчакъ Василь „
В. 69. Богачикъ Семенъ
Мѣлапъ Дмитро
Гречухъ Антôнъ, дитина
Богачикъ Володимиръ „
В. 74. Гривнакъ Петро
В. 77. Стахнякъ Антôнъ
Дюбекъ Матвѣй
Ґижовскій Стефанъ
В. 78. Брыла Стефанъ
В. 79. Гочакъ Андрѣй
Вархуло Михайло
В. 84. Плѣшка Юрко
В, 85. Косцюкъ Микола
Перôгъ Володимиръ, дитина
Пелехачь Марія „
Романьчакъ Микола „
„ Стефанъ „
Касичь Михайло „
„ Иванъ „
Гащишь Марія „
„ Иванъ „
„ Розалія „
В. 88. Ревакъ Юрко
Петрикъ Алексій
Пушкарь Стефанъ
Ружила Яковъ
В. 91. Дуфала Иванъ
„ Осифъ
В. 95. Фейда Митро
В. 97. Здвенко Михайло, дитина
Незнайовскій Яковъ „
В. 98. Морохъ Якимъ
В. 100. Ваньчакъ Теодора
Цепко Олена, дитина
В. 101. Васко Марія
В. 102. Капраль Василь
Ратиця Илько

С. Ядловскій, гол. секретарь

Що чувати въ свѣтѣ.

ВЫДАТКИ Сп. Державъ на мілітарнй цѣли ростуть такъ скоро, що мимоволѣ насувае ся пытане, до чого дôйде наша республика такою дорогою? Ось и сими днями ухваливъ конґресъ на вôйсковй „потребы“ въ 1904 о кôлька десять міліонôвъ долярѣвъ бôльше, чимъ минулыми лѣтами. Єго ухвала представляе ся такъ: На армію 75 міліонôвъ долярѣвъ, на маринарку 98 міліонôвъ, а на будову новыхъ военныхъ кораблѣвъ и гарматы для нихъ мае ся выдавати мѣсячно 1 міліонôвъ 109 тысячь 980 долярѣвъ.

На тôмъ одначе не конець, бо міністерство военнои маринарки заявило, що всего того не выстане и зажадало еще 2 міліоны долярѣвъ. Розумѣе ся, що на другій рôкъ буде тыхъ потребъ та вымогôвъ еще бôльше и такъ буде безъ кôнця, доки не дôйде у насъ до того, що дѣе ся въ Росіи, Италіи, Австріи и прочихъ мілітарныхъ державахъ. Бôльша половина державныхъ доходôвъ буде йти на мілітарнй цѣли.

зростуть податки и тягарѣ, а въ слѣдъ за тымъ настануть тяжкі часы для американьского народа. Мілітаризмъ нѣгде добра не запричинае.

ХОДИТЬ чутка, що вже въ найблизшôй будучинѣ вôшлють Сп. Державы свою армію на островъ Сенъ Домінґо, абы завести тамъ порядокъ и анектувати его. Товчкомъ до сего мають бути вѣчні безпорядки и заворушеня на томъ островѣ, які буцѣмъ-то загрожують американьскимъ интересамъ.

Послѣдными часами мають ворохобники нищити власнôсть американьскихъ горожанъ, а одень ихъ вôддѣлъ стрѣлявъ передъ кôлькома днями до военного амер. корабля ,,Єнкі" и убивъ машиністу Джансона. Бôльше не треба Американцямъ, щобы придбати собѣ нову кольонію. Теперь кождои хвилѣ можуть они забрати Сенъ Домінґо и будуть оправданѣ передъ свѣтомъ.

НОВЫМЪ президентомъ колюмбійскои републики выбрано на днахъ ґенерала Реєса, звѣсного патріота и одного зъ найлѣпшихъ дипльоматôвъ въ Колюмбіи. Сей выбôръ не по нутру правительству Сп. Державъ, позаякъ ґен. Реєсъ є запеклымъ ворогомъ Єнкôвъ и панамскои републики.

Новоизбраный президентъ вôдъѣхавъ минулого тыжня до Франціи, щобы тамъ аґітувати противъ продажи панамского каналу черезъ французске товариство и запротестувати передъ Европою противъ політики Сп. Державъ въ середущôй Америцѣ. Въ тôй самôй справѣ бувъ вôнъ такожь у Вашинґтонѣ, ходивъ и пукавъ тамъ черезъ довшій часъ, але, якъ звѣсно, не мôгъ нѣчого здѣлати. Рѣшаючі круги прямо высмѣяли его тай зъ нѣчимъ вôдправили.

НѢМЕЦКЕ правительство заповѣло въ парляментѣ, що внесе незабаромъ проектъ введеня 2-лѣтнои службы въ арміи Нѣмеччины.

Наколи дѣйсно прийде до того, такъ буде се заслугою нѣмецкихъ соціялістôвъ, котрі вôдъ давна борють ся за обмеженемъ вôйсковои службы въ постôйнôй арміи до 2 охъ лѣтъ. Правительство легковажило собѣ одначе соціялістôвъ, доки они не увôйшли до парляменту въ такôй силѣ, що теперь можуть приневолити его до уступчивости.

ФРАНЦІЯ намѣряє выкупити зъ приватныхъ рукъ всѣ зелѣзницѣ на власнôсть державы.

Цѣна купна выносила-бы 4000 міліонôвъ долярôвъ котрі пôсля проекту, малибы бути сплачуванѣ черезъ 50 лѣтъ. Надъ сею справою радить теперь французскій парляментъ и майже нема сумнѣву, що ухвалить цѣлый проектъ. Ту ходить о добро народа, а теперѣшный парляментъ Франціи не вагує ся въ такихъ случаяхъ. На тôмъ поли стоить Франція о цѣле небо высше вôдъ Сп. Державъ, де верховодять капіталісты и лише свое добро мають на метѣ. Бо чижь ту не можьбы выкупити всѣ приватні зелѣзницѣ на власнôсть державы, наколи-бъ въ конґресѣ Сп. Державъ засѣдали дѣйсні представителѣ народа? Принесло-бы се бôльшій хосенъ для народа, чимъ будова панамского каналу.

Война на далекôмъ сходѣ.

Японцѣ не могли вже довше зносити лицемѣрства Росіи и розпочали борбу зъ нею — страшенну борбу, котра называе ся вôйною!

Першіи стрѣли впали дня 8. с. м. а вѣсть про се дôйшла до Америки ажь на другій день коли послѣднє число ,,Свободы" було вже на машинахъ. Почало ся вôдъ сего, що въ ночи зъ 8-го на 9-го с. м. японьска военна фльота напала на россійску коло Портъ Артуръ, безъ формального выповѣдженя вôйны и збила её на винне яблоко. Два перворядні россійскі панцирники —"Ретвизанъ" и ,,Царевичъ" та одинъ другорядный боевый корабель були тодѣ знищені черезъ японьску торпедову фльоту. Въ кôлька годинъ опôсля заатакувала японьска фльота Портъ Артуръ и знову знищила кôлька россійскихъ кораблѣвъ, по кôлькохъ годинахъ борбы була спонукана цофнути ся на повне море.

Про сю другу битву такъ рапортує до царя ґенералъ майоръ Флюгъ: ,,Нынѣ въ полудне (себто дня 9. с. м.) японьска фльота вôдплила вôдъ Портъ-Артура. Въ ранѣшнôй битвѣ зъ нею бувъ ушкодженый панцирный корабель ,,Полтава" и ,,Новикъ". Торпеды повырывали имъ боки и такъ ушкодили, що годѣ ихъ буде употребляти на дальше. Зъ нашои стороны погибло при тôмъ двохъ офіцирôвъ и 10 морякôвъ, а 41 було раненыхъ. При крѣпосныхъ батеріяхъ погибъ одень жовнѣръ, а трехъ було раненыхъ. Крѣпость и побережні форты лише незначно ушкодженѣ. Японьска фльота числила 15 панцирникôвъ и панцирныхъ кружовникôвъ. — Россійска лише 13.

Японьцѣ мали численну фльоту торпедовцѣвъ, котрыми маневрували дуже удачно хочь ризиковно."

Такъ говорить ся въ рапортѣ до царя, а дописувателѣ до англійскихъ та американьскихъ часописей додавляють до сего, що москалѣ бороли ся дуже слабо, боронились зле, а стрѣляли лихо. Россійскі кулѣ зъ кораблѣвъ и побережныхъ крѣпостей не заподѣяли ворожôй фльотѣ нѣякои школы, бо навѣть не долѣтали до неи, а пôдчасъ нападу Японцѣвъ богато россійскихъ офіцирôвъ не було на своихъ становищахъ. Кажуть, що забавляли ся тодѣ въ Портъ Артурѣ при картахъ, винѣ и по театрахъ.

Трету битву морску зведено дня 11. с. м. пôдъ Чемульпо, коло побережа Кореи. Ту Росіяне бороли ся хоробро, але такожь були поборенѣ черезъ лѣпшу и численнѣйшу фльоту Японцѣвъ. Въ тôй битвѣ вратили они кôлькадесять людей и панцирникъ ,,Варягъ" та кружовникъ ,,Корієцъ" — два найлѣпші кораблѣ военні въ россійскôй фльотѣ. ,,Корієцъ" бувъ потопленый черезъ Японцѣвъ, а Варягъ" высадили у воздухъ самі таки Росіяне, щобы не попавъ ся въ руки ворога. По кôлькагодиннôй розпучнôй борбѣ коли ворожі кулѣ такъ пôдѣравили корабель, що вôнъ не мôгъ вже удержати ся на водѣ, капітанъ корабля велѣвъ залозѣ ратувати ся на човнахъ, а самъ высадивъ его у воздухъ.

Вѣсти про погромъ россійскои фльоты выкликали у Петербурзѣ пригноблююче враженє и загальный переполохъ. Нѣхто тамъ не надѣявъ ся такъ наглого и енерґічного атаку Японцѣвъ, а найважнѣйше — всѣ увидѣли зô страхомъ, що Росія не мае другôвъ анѣ союзникôвъ въ тôй борбѣ. Весь цивілізованый свѣтъ зачисляе её до варварскихъ державъ и потайки симпатизуе зъ Японцями. На добавокъ Росія не припускала, абы маленька Японія пôрвалась до вôйны зъ нею, и не була якъ слѣдъ приготовлена до борбы.

Коли мѣстокороль Алексѣевъ донѣсъ до Петербурга о першôмъ нападѣ Японцѣвъ, царь Никола II. выдавъ сейчасъ военну проклямацію до народа, въ котрôй каже лицемѣрно, що вôнъ бажавъ мира и все готовъ бувъ здѣлати для Японіи, щобы лише не допустити до вôйны. Японія не хотѣла одначе ждати,зôрвала мирові переговоры и розпочала вôйну. При кôнци своеи проклямаціи взывае царь своихъ ,,вѣрныхъ пôдданыхъ" до обороны ,,святои Росіи" и просить Бога о успѣхи для своеи арміи и фльоты.

Мѣжь тымъ борба на далекôмъ Сходѣ кипить дальше зъ цѣлою силою. Пôдчасъ другого атаку японьскои фльоты на Портъ Артуръ, якій слѣдувавъ дня 10 с. м. було знову знищеныхъ 7 россійскихъ кораблѣвъ воен. такъ, що загаломъ втратила доси Росія 16 военныхъ кораблѣвъ.Кромѣ того Японцѣ заполонили єи 4 транспортовы кораблѣ вразъ изъ вôйскомъ и богатыми ладунками, зловили кôлька купецкихъ кораблѣвъ, знищили въ кôлькохъ мѣсяцяхъ манджурску зелѣзницю, высадили въ Манджуріи 25 тысячь вôйска, забяли цѣлу полудневу Корею и зъ цѣлою силою починають притискати Росіянъ на сухопути. Великои сухопутнои битвы надѣють ся кождои хвилѣ надъ рѣкою Ялю, де вже стоить напротивъ себе 90 тысячь Японцѣвъ и 80 тысячь россійского вôйска.

РОСІЙСКІЙ ИМНЪ ІЛЮСТРОВАНЫЙ.

,,Боже царя храни!"

За дозволомъ часописи ,,N. Y. American".

НОВИНКИ.

— ОГОНЬ, якій минулого тыжня скаженѣвъ въ Болтиморъ, Мд. бувъ справдѣ такъ великій и страшный, що не мае собѣ рôвнѣ въ исторіи пожарôвъ. Згорѣли всѣ найкращі домы и будинки въ самôмъ осередку мѣста, найбогатші склепы, маґазины, банки, церкви, заклады и т. п. на просторони 140 акрôвъ. Шкода выносить загаломъ около 300 міліонôвъ долярôвъ, зъ чого лише 90 міліонôвъ було обезпеченыхъ въ асекураційныхъ товариствахъ.

Зъ людей на щастє нѣхто не втративъ житя въ огни, та за те десятки тысячь жителѣвъ є позбавленыхъ працѣ и захисту.

Замѣтно, що въ 14. банкахъ якй упали жертвою огню, нѣгде не згорѣли грошѣ. Вся готôвка и цѣнні паперѣ лежали неушкодженѣ въ огнетревалыхъ касахъ, котрі выдобули теперъ зъ пôдъ згарищъ и румовища. Зъ одной такой касы вынято 200 міліонôвъ долярôвъ въ цѣнныхъ паперахъ, зъ другои 400 тысячь дол. въ банкнотахъ и т. д. Въ мѣстѣ удержуе порядокъ станова міліція и вôйско зъ постôйнои арміи Сп. Державъ.

Злодѣѣ и розбишаки котрі въ такихъ случаяхъ люблять нишпорити, не мають доступу до згарищъ, бо они окруженѣ вôйсковымъ кордономъ.

На погорѣльцѣвъ плывуть обильні жертвы зъ цѣлои Америки.

— ТОВАРИСТВО учителѣвъ въ Бруклинѣ, Н. Й. зажадало вôдъ рады шкôльнои введеня тѣлесныхъ каръ для неслухняныхъ ученикôвъ въ народныхъ школахъ. Се товариство мае 3543 членôвъ и всѣ они є за привернемъ бука. Пôсля ихъ твердженя, американьскі дѣти є такъ збиточні и розпущенѣ, що годѣ учити ихъ въ школѣ безъ бука.

— СЕНАТОРЪ Маркъ Ганна, проводирь републиканьскои партіи, що бувъ тяжко недужій на тифъ померъ. Є се велика втрата для републ. особливо ввиду наближаючихъ ся выборôвъ.

— У всѣхъ фабрикахъ бляшаныхъ коробокъ великои фірмы ,,American Can Co." выбухъ страйкъ. Робôтники домагають ся бôльшои платнѣ.

— ВЛАСТИТЕЛѢ майнôвъ въ Индіянѣ, Пенсилвеніи, Илиноисъ, и Огайо хочуть таки зменшити платню майнерôвъ о 12 процентъ на долярѣ. Сими днями надôслали они заяву на руки президента Мічела, що обнижка наступить незаборомъ. Робôтники не хочуть нѣякъ згодити ся на обнижку и грозять, що розпôчнуть на веснѣ загальный страйкъ на цѣлôй области камѣнного угля.

— ЖАЛЬ трамваевого кондуктора Джемса П. Нолана зô Ст. Луисъ, Мо. буде оправданый наколи стане нарѣкати, що не оплачує ся нынѣ бути чеснымъ... На однôй лавцѣ свого вагона вôнъ найшовъ оногды пачку, въ якій було 60 тысячь долярѣвъ. Иншій схвавъ-бы грошѣ и гарадзъ, та Ноланъ якъ чесный чоловѣкъ, вôддавъ ихъ до бюра дирекціи трамваѣвъ. На другій день зголосила ся по згубу одна богата панѣ и вгадайте, якъ нагородила чесного находчика? Дала ему цѣлыхъ.... 10 долярѣвъ.

— ВЪ Shamokin, Pa на крестинахъ у М. Карпяка гостѣ забавляли ся красно и щобы показати родичамъ свое вдоволене зъ гостины, одень зъ присутныхъ пôднѣсъ гадку щобы тутъ на чужинѣ вже вôдъ маленькости зачинати всѣхъ загрѣвати до руского патріотизму а що найважнѣйше, абы наша молодежь могла ту въ Америцѣ высше образовати ся и учити ся! По пару словахъ заохоты гостѣ зложили $6.50 на А. Р. Народный Фондъ.

Памятайте и вы прочі братя Русины и Русинки Американьскі на А. Р. Народный Фондъ и збирайте жертвы при всякихъ ,,оказіяхъ"!

— НАРОДНЫЙ Фондъ росте. Въ Lethbridge, Canada, Ос. Бубнякъ зôбравъ на крестинахъ у Селганича $1.25 на А. Р. Народный Фондъ, бо бузько принѣсъ ему тарну дѣвчинку Русинку! Дай Боже, абы росла родичамъ на потѣху и абы всюда забавляли ся Русины такъ красно и чесно.

— СТ. Соколовскій, зô Львова въ Галичинѣ зволить подати свою адресу и повѣдомити нашу редакцію на яку цѣль присдавъ намъ $1.80.

— ЗЪ Woodpecker, Alta, Канада. У насъ таке тепло якъ бы середъ лѣта. Снѣгу нема цѣлкомъ, тôлька часами перепаде теплый и дрôбный дощикъ. Гадаю що и въ старôмъ краю лѣпша зима бути не може. Въ мѣсяцю Листопадѣ було кôлька острыхъ морозôвъ такъ що и на дворъ було тяжко ся выказати. А на саме наше Руске Богоявленіе то еще лѣпше ся поправивъ, бо бувъ на ажь 43 степенѣ и тримавъ остро 2 дни, а теперь то и на преріи можна въ ночи спати.

Иванъ Осьмакъ.

РÔЧНЫЙ МІТИНҐЪ

бр. св. Арх. Михаила въ Terryville, Conn. вôдбувъ ся дня 3-го Января с. р. На мітинґу выбрано слѣдуючій новый урядъ на рôкъ 1904: Павло Духъ предсѣдатель, Петро Летита заступця, Йосафатъ Дзямба секретарь, Иванъ Мучка заступця, Михаилъ Бобикъ касіеръ, Филипъ Лиґа заступця, Василь Вавриникъ и Захарій Лиґа надзирателѣ хорыхъ, Тимко Кушвара дверникъ, Иванъ Гира заступця.

Й. Дзямба, секретарь.

— НА процесъ Олифантскои церкви зôбравъ п. Д. Соляничъ въ Lethbridge (Канада) $6.50 и присдавъ до редакціи ,,Свободы": Грошѣ выслано до касіера John Glowa Excel-ior, Pa. Жертвували слѣдуючі:

Дмитро Соляничъ	50
Йосифъ Бубнякъ	50
Василь Семака	1 00
Семенъ Свѣдеръ	50
Яцко Калитчукъ	50
Илья Никифорукъ	50
Тодиръ Бзовый	25
Тодиръ Монталюкъ	25
Олекса Бураковскій	25
Джорджъ Чаглей	50
Дмитро Тортулякъ	25
Иванъ Терновый	25
Тодиръ Терновый	25
Иванъ Руснакъ	25
Елекъ Боктеркъ	25
Танаско Попичь	25
Андрѣй Терновый	25
Разомъ	$6.50

Справы „Союза".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1902—1904.

Головный предсѣдатель — о. М. СТЕФАНОВИЧЪ, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa.
Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.
Головный касієръ — АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:
Мѣсто-предсѣдатель.....М. Кравчишинъ NORTHAMPTON, PA.
Заст. секретаря.....Вас. Гришко SCRANTON, PA.
Заст. касієра.....И. Глова EXCELSIOR, PA.

Радні:
М. Турокъ.....Priceburg, Pa.
Мих. Пачута.....Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ.....Jersey City, N. J.
Мих. Грацонь.....McKeesport, Pa.
Андрей Добошъ.....Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ.....Yonkers, N.Y.

Ихъ заступники:
Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ, А. Валевскій, Ник. Добровскій.

Контрольна комісія:
о. Н. Підгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.
К. Кирчівъ, 140 Essex Str.,
Ив. Гардый, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

За 70 центôвъ на мѣсяць Союзъ платить 600 долярôвъ посмертного за мужа, а 300 доляровъ за жену и другі запомоги въ разѣ иншихъ нещасныхъ выпадкôвъ.

Въ Союзѣ можете убезпечити ваші дѣти за танїй грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ достанете бôльше якъ деинде.

УПÔМНЕНЄ!

П. Секретарѣ!

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза", на пôдставѣ котрого члены приступаючи до „Союза" а маючи высше 40 лѣтъ мають до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій.

До вѣдомости всѣмъ п. секретарамъ „Союза"!

О хорошій оригінальный вôдзнаки для дѣтей Р. Н. Союза вже постаравъ ся, а также и о новѣ вôдзнаки для старшихъ. Каждый членъ до 3 мѣсяцѣвъ вôдъ часу вступленя мае мати вôдзнаку. Прошу всѣхъ п. секретарôвъ сейчасъ менѣ донести, скôлько вôдзнакъ для старшихъ а скôлько для дѣтей маю прислати кождому Вôддѣлови. Вôдзнаки для старшихъ мае ся все продавати по 85 цт., а вôдзнаки дитиначі по 25 ц. и то лишь за готôвку.

С. Ядловскій, голов. секретарь.

Ч. 250. КВІТЪ $35.00

на трийцять пять доляровъ, котрі мы ниже пôдписані отримали на памятникъ Йосифа Петрика зъ єго посмертного зъ касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Northampton, Pa. Jan. 29, 1904.
Михаилъ Петрикъ, Николай Кравчишинъ, предс., Гавріилъ Онущакъ, секретарь.
СВѢДКИ: Йосифъ Геренда, М. Дода.

Ч. 254. КВІТЪ $300.00

на триста доляровъ, котрі п. Марія Семаникъ отримала яко посмертну запомогу по мужу Иванѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Jersey City, N. J. Feb. 5, 1904.
Марія Семаникъ.
СВѢДКИ: Василь Криницкій, Дионизій Голодъ.
Ст. Калакука, секретарь, Т. Цвшлякъ, пред.

КВІТЪ $123.00

на сто двайцять три доляровъ, котрі мы ниже пôдписані отримали яко часть посмертного на похоронні выдатки бл. п. Йосифа Петрика зъ головнои касы Р. Н. Союза, за що складаемо сердечну подяку Урядови Р. Н. Союза.

Northampton, Pa. Jan. 29, 1904.
Николай Кравчишинъ, предс., Гавріилъ Онущакъ, секретарь.
СВѢДКИ: Йосифъ Геренда, Михаилъ Петрикъ.

Ч. 257. КВІТЪ $300.00

на три ста доляровъ, котрі п. Василь Корба отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Агрипинѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Troy, N. Y. Jan. 23, 1904.
Василь Корба.
СВѢДКИ: Филипъ Телепъ, Иванъ Уєцкій, секр., Иванъ Слишь, предсѣд.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

МИХАЙЛО ВИШНЬОВСКІЙ, 32 л., членъ Р. Н. Союза въ Елизабетъ, Н. Дж. вôддѣлъ 65, родомъ зъ Полянъ сур. (Галичина), мужъ Параски зъ Ядловскихъ, умеръ дня 20 сѣчня с. р. забитый треномъ; належавъ до Союза вôдъ жовтня 1903. Осиротивъ въ краю жену и 2 дѣтей.

РОЗАЛІЯ КЕЛЯРЪ, жена Антонія, члена Р. Н. Союза вôд. 53 въ Питсбурґъ, Па., упокоила ся 31 Января 1904.

Вѣчная память!

До вѣдомости членамъ и мѣсецевымъ секретарамъ „Р. Н. Союза".

1. Тôлько члены платячі 70 центôвъ на мѣсяць мають право дôставати „Свободу" безплатно.
2. Тôлько тї жены, що платять на цѣле посмертне а ихъ мужѣ не належать до „Союза" мають право дôставати „Свободу".
3. Жадныхъ змѣнъ адресôвъ вôдъ поодинокихъ членôвъ „Союза" не принимаемо. Всякі адресы або змѣны адресôвъ мають намъ засилати тôлько мѣсецеві секретарѣ а нѣхто иншій.

Редакція.

Рухъ въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО св. Йоана Хрестителя въ Seymour, Conn. буде принимати новыхъ членôвъ въ Февруару безъ вступного. Мітинґи вôдбувають ся звычайно въ кожду послѣдну суботу въ мѣсяцю. Сего мѣсяця вôдбуде ся мітинґъ 27. Початокъ всегда о годинѣ 7 вечеръ.

Николай Сивѣй, предсѣд., Стеф. Висоцкій, касієръ, Василь Ванъ, секретарь.

БРАТСТВО св. О. Николая въ Manown, Pa., вôддѣлъ Р. Н. Союза 22, подае до вѣдомости своимъ членамъ, що слѣдуючого мѣсяця буде принимати новыхъ членôвъ за знижене вступне.

Хто залягае зъ мѣсячными, нехай выробляе свôй довгъ, бо инакше втратить право до запомоги.

Новый урядъ выбраный 7-го Февруара на рôкъ 1904 є слѣдуючій: Ф. Гавзъ предсѣд., С. Кобанѣ секретарь, Ф. Дуцей касієръ, И. Тумідайскій дозорця хорыхъ на Galatin, И. Иванчинъ дозорці хорыхъ на Manown, Pa., М. Кукъ дверникъ, Т. Нестеръ пôсланець.

Мітинґи вôдбувають ся кождого першого въ мѣсяцю у секретаря С. Кобанѣ въ сторѣ. Адреса братства: S. Kobani, Box 34, Manown, Pa.

НА РÔЧНÔМЪ МІТИНҐУ братства св. Архистр. Михаила въ Beaver Meadows, Pa., вôддѣлъ Руского Народного Союза 95, дня 3-го Января 1904 выбрано слѣдуючихъ урядникôвъ: Акимъ Прислопскій предсѣдатель, Ант. Солтисъ молодшій, пôдпредсѣдатель, Андр. Савка секретарь, Данько Савка записникъ, Ант. Солтисъ, стар., касієръ, Теодозій Джуганъ и Василь Гойда дозорцѣ касы, Ант. Ленко дозорця хорыхъ, Андр. Потоцкій дверникъ.

— ДНЯ 24 Января 1904 утримувало братство св. прор. Илія въ Scranton, Pa., вôддѣлъ Союза 40, рôчный мітинґъ, на котрôмъ зôбрані члены выбрали слѣдуючихъ урядникôвъ: С. Цѣпакъ предсѣдатель, И. Васькôвъ пôдпредсѣдатель, Анд. Ґела секретарь, Анд. Вилянцкій касієръ, В. Кира записникъ, И. Лозинскій контрольоръ, Ю. Гойдичъ хорунжій, Ил. Басала дверникъ. Дозорцѣ касы: А. Гудакъ и Л. Демко. Дозорцѣ хорыхъ: Дмитро Бѣлець на Dickson City, Мих. Штефко на Pine Brook, Я. Люликъ на Flats и 7th Str., Стеф. Телѣщакъ на Brisbeen Patch, М. Грицѣвъ на Taylor, Pa.

БРАТСТВО св. Йоана Хрестителя въ Олифантъ, Па. в. Союза 3. заложене 1889 року. Числить членôвъ около 400.

Мітинґи вôдбувають ся въ мѣсецевôй рускôй школѣ кождои першои недѣлѣ по першôмъ. Урядъ: Ю. Хилякъ предсѣд., П. Ґижа заступникъ, О. Ковтко секретарь, Ю. Креґъ заступникъ, Ст. Френчко молодшій касієръ, контрольна комісія: о. Н. Струтыньскій и М. Паздрій, опѣкуны хорыхъ на Олифантѣ: И. Гавранъ, на Грасахъ: Ив. Сембратъ, на Антаріо П. Челакъ, на Ричу Ос. Вознякъ, капітанъ Д. Лабовскій, Ст. Шкирпанъ заступникъ, господарь Д. Левакъ, хорунжій И. Смакула. Секретарь „Союза" М. Паздрій.

Надôслане.

Зъ McKees Rocks, Pa.

Правда въ очи коле, Вколола она и якогось С. Л. зъ Питсбурґу и той бѣдачиско видячи, що годѣ перечити тое, що я свого часу писавъ въ Свободѣ, дальше въ Нюйорскôй казетѣ вмѣсто нечь вôдповѣсти, накинувъ ся на зовсѣмъ немаючого зъ тою справою нѣчого спôльного о. Стефановича. Пише, що о. С. находить ся на фотографіи мѣжь польскими соціялістами. Але се брехня. Я умысно купивъ польскій календарь и бачивъ тую фотографію и переконавъ ся, що то чиста ложь и другимъ показавъ, щобы знали якъ нюйорска казета и єѣ прихильники знають брехнею воювати. Але то не давниця, бо С. Л. належить до тыхъ що 1902 року разомъ зъ жидами замыкали на Савтъ Сайдъ руску церковь и въ капелюхахъ по церкви ходили. Але якъ парше всѣ заходы С. Л. и єго компаніи скôнчились на нѣчимъ такъ и теперь всѣ его неправдиві напасти не вдѣють нашôй парохіи нѣчого, бо тутешна парохія складаесь зъ людей чесныхъ а не такихъ, що цѣвъ краю свою честь продали ляхамъ за смер... ковбасы и жидôвскій охляпы. Ще раджу С. Л. и компаніи, щобы дивились на фотографіи черезъ окуляры, если не бачать голымъ окомъ добре.

Каже С. Л., що той нечесный, хто спѣвае пѣсню „Не пора Москалеви, Ляхови служити". Чому? — пытаю. То вы С. Г. хочете, щобы Русинъ служивъ Москалеви и Ляхови, що бы Русинъ все бувъ пôдданый другому, нѣколи не бувъ своимъ паномъ? Сли такъ, то можете, Мг. С Л. служити и Москалеви и Ляхови и Жидови и Айришови и кому тôлько схочете — але я не хочу, анѣ жаденъ розумный Русинъ певно того такъ само не схоче.

Пише С. Л., що Украинцѣ побратимцѣ зъ Ляхами, але и се брехня. Якижь они могуть бути побратимцѣ Ляхамъ, коли не хотять имъ служити. Противно, С. Л. и всѣ москвофілы суть побратимцѣ Ляхôвъ, бо имъ служать тай ще недавный той часъ, коли Украинцѣ обкидали яйцями професора Фіялка у Львовѣ (за зневагу рускои мовы) а редакторъ казеты плакавъ надъ нимъ и жалувавъ его а ганьбивъ за тое Украинцѣвъ, що запеклому ворогови Русинôвъ зробили таку прикрôсть.

Каже С. Л, що Украины нема хиба на Мікісраксъ. То правда, що насъ Украинцѣвъ есть и на Мікісракс кôлька, але Украина была, е и буде — о тôмъ кождый знае хто читавъ исторію, але хрунѣвско-москофільскои краины не було и не буде хиба де тамъ на горѣ Чорторыѣ.

А. Г. Лемко.

Прошу дописувателя зъ Вунсакетъ, Р. А., що писавъ до нюйорскои казеты, щобы подавъ свое имя, щобы я знавъ зъ кимъ маю до дѣла. Сли не подасть свого имени буду знавъ, що се ще тотъ панъ, котрый за ковбасы продававъ голосы въ Галичинѣ. — На разѣ скажу Вамъ ще пане дописувателю, що вы пишете свѣдомо неправду. Неправдою есть, щобъ я за Союзовй центы пивъ або фундувавъ, о тôмъ знають члены, котрі вступили до Союза. Щожъ се тычить редактора вôдъ казеты, то я писавъ о нѣмъ лишь те, що правда, а кôлько напишу ще бôльше, бо маю его листы и листы секретаря О. Р. Б.

И. Преґонъ.

Зъ Правиденсъ, Р. А.

Вже пару разôвъ були набабрані въ нюйорскôй казетѣ брехнѣ на нашого секретаря Ив. Преґона въ тôмъ намѣрѣ, щобы ему честь передъ людьми вôдобрати, але думаю, що то имъ ся не удасть. Я знаю п. Преґона добре вже 4 роки. Свого часу були мы разомъ въ одномъ братствѣ въ Пасейкъ, Н. Дж. и тутъ вже жиемо разомъ 18 мѣсяцѣвъ, але я не бачивъ анѣ не чувъ на него нѣчого злого. Єсли брехунъ пише въ нюйорскôй казетѣ, що п. Преґонъ, утѣкавъ нôчною порою, не заплативъ сторникови и т. п., то чому сего не докаже, коли не заплативъ, кому и т. д. и чому не пôдпише свого имени тôлько пôдписуе ся членъ братства? Взываю отже дописувателя (казеты, щобы доказавъ:

1) Кому п. Преґонъ оставъ доженъ за бордъ и сторъ и коли?
2) Коли утѣкавъ нôчною порою и про яку причину?
3) Нехай дописувателъ не забуде пôдписати свое повне имя и назвиско.

Єсли дописувателъ не сповнить повысшихъ 3 точокъ, то видно що не есть честный чоловѣкъ, але хрунь, що пише якй будь дурницѣ, щобы лишь другому шкодити на чести.

Порфирій Мохнацкій.

Пѣсня про Канаду.

Ой зелена доброволочко
Лишь тя трохи видно
Тай ни знае отець, мати,
Шо я въ ґарѣ сижу.
Тай ни знае отець, мати
Нѣ жадна родина,
Тôлько собѣ пригадала
Моя рôдна жина.
И якъ собѣ пригадала
Ревни заплакала:
-- Ой ни знати шо тамъ робѣ
Мой вѣрный дружина?
Ой сидить вôнъ въ тотї ґарѣ
И дуже сумує,
Шо ни бачи' и ни чуе
О свои родинѣ.
Ой встае вôнъ ранесенько
У шестôй годинѣ
А все собѣ споминае
О свои дружинѣ.
— Ой ни тужи моя мила
Такъ дуже сумненько
Я до тебе поверну ся
Мое ты серденько.
Ой взявъ же я тай думати
Якъ маю вертати,
Допоможи милый Боже
Въ свôй край мандрувати.
Ой зачавъ я вандрувати
Ни буду тужити,
Якъ поцигну у кешеню)
Є ще при чимъ жити.
Ой якъ прийду я до краю
Ни буду тужити
Тай ни буду я такъ тяжко
На Жидôвъ робити.
Бо Канада е сытый край
Легко заробити,
Денни можна штири риньцки
Завши получити.
Бо тутъ горы золотіи,
Добри заробити,
О хто прийде ще молодый
Не буде бѣдити.
У Канадѣ добре жити,
Добре панувати,
А ще котрый нижонатый
Гадки му ни мати.
Котрый же тутъ зъ жѣнковъ прийде
То жѣнка панує
А вôнъ торбу черезъ плечѣ
Въ роботу вандрує.
Пôшовъ же вôнъ и въ дорогу
Роботы питає,
Єго жѣнка та по фармахъ
Коханця шукає.
Пôшовъ же вôнъ до роботы
Тай тяжко працує,
Єго жѣнка пышна паня
Зъ коханцемъ начує.
Прийшовъ жи вôнъ я зъ роботы
Зачавъ си питати
Єго дѣти дробненьки
Всю правду сказали:
— Ой тату нашъ солоденькій
Ты пôшовъ робити
Наша мама зъ другимъ мужомъ
Взяла си любити.
Дѣти мои дробненькіи
Нима пѣчо зъ того,
Бо въ Англіи тутъ за жѣнку
Зилѣзє готови.
Ой сѣвъ же я коло стола
Тай думку думаю:
Забиравымъ дрôбні дѣти
Втѣкавымъ до краю.
Ишовъ бы я тай до краю
Шожь ми зъ того буде,
Зъыбютъ мене мои люди
Соромъ менѣ буде.
Ой вставъ же я тай вôдъ стола,
Пириставъ тужити,
Лишу жи я свою жѣнку
Зъ Чайпиминомъ жити.
Ой ставъ же я и дивити ся
На тоту пригоду
Взяложе мене мое серце
Тягнути до дому.
Ой взявъ жи я и до агинтôвъ
Листочки писати,
Щобы хтѣли черезъ мори,
Щôбъ си въ край дôстати.
Агинтъ менѣ присилае
Ажь чотири листы
Якъ же маешь сто дулярѣвъ
Можешь уже пливсти.
Ой ставъ же я тай думаю
Сотку сму дати,
Кобы-жь Господь ми допомôгъ
У край си дôстати.
Присилае менѣ агинтъ
Зъ Антверпинъ шіфкарту
Можешь сыну вôдъхати
Ажь у першôмъ Марту.

Симеонъ Паламарюкъ зъ Буковины, села Лужанъ.

ДУХОВНА ПѢСНЯ. Ч. I.

Гол. Вѣр. 72.

Тамъ далеко мы бачимо край,
Въ него вѣрніи люди прийдуть;
Самъ Спаситель веде у Свôй рай
Свôй вôдкупленый и вѣрный людъ!
2 разы { Скоро вôнъ насъ введе
Въ нашъ спокôйный сей
рôдный нашъ край!

Тамъ, у славѣ небесъ, далеко
Вôдъ суєтъ и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалять Єго
Зъ чутемъ радости, чистой любви.
Скоро вôнъ насъ и т. д.

Тамъ безчисленный збôръ святыхъ,
Що вôдъ Духа обнятї огнемъ;
Вôдъ любви чудна пѣсня у нихъ
Славословлять Му нôчно и днемъ.
Скоро вôнъ насъ и т. д.

М. Колесниковъ.

ВСЯЧИНА

СВѢТЪ ВЪ ЧИСЛАХЪ.

— Въ цѣлôмъ свѣтѣ є около 1200 тунелѣвъ, котрѝ мають разомъ около 600 миль довжины.

— Нѣмецкiй експортъ до Сп. Державъ выносивъ въ минулôмъ роцѣ 130 мiлiонôвъ долярôвъ або 15 мiлiонôвъ бôльше чимъ въ 1904 роцѣ.

— Найбôльше звѣсна доси глубина морска выносить 5¼ англiйскихъ миль. Найбôльша высочѣнь на земли, гора Еверетъ, въ Гiмаляяхъ, взносить ся на 5¾ милѣ понадъ морску уровѣнь.

— Одна зъ найдовшихъ зелѣзниць въ Америцѣ, „Кенедiєнъ Песифiкъ" що ѣде вôдъ Галифаксъ до Ванкуверъ въ Канадѣ, мае 2921 миль довжины.

— Професоръ Нiдерле обчисливъ, що при кôнци 1900 року было всѣхъ Славянъ 138 мiлiонôвъ 691 тысячь, а въ тôмъ числѣ 95 мiлiонôвъ Росiянъ и Русинôвъ-Украинцѣвъ. Всѣхъ Нѣмцѣвъ пôсля обчисленя професора Лянґгавса было въ тôмъ самôмъ часѣ 84 мiлiонôвъ 793 тысячѣ.

— Въ Лондонѣ живе около 30 тысячь жѣнокъ, котрыхъ покинули мужѣ.

— Въ 1903 роцѣ прiйшло до Сп. Державъ 72 тысячѣ 783 емiґрантôвъ бôльше, чимъ въ р. 1902.

— Минувшого року вродило ся въ цѣлôй Австралiи около 76 мiлiонôвъ бушлѣвъ пшеницѣ. Въ 1902 роцѣ були тамъ о много гôршѝ врожаѣ, бо не дали бôльше якъ 48 мiлiонôвъ бушлѣвъ.

— Обчислено, що въ Сп. Державахъ живе 4 мiлiоны нежонатыхъ парубѣѣвъ, котрѝ переступили 30 рôкъ житя.

— Людске серце важить трошка бôльше якъ 1 фунтъ и мае не цѣлыхъ 6 цалѣвъ довжины. Серце слоня важить 36 фунтôвъ, є 28 цалѣвъ довге и 24 широке.

— Японьска фльота военна мае 195 тыс. бочокъ поему, а еи залога числить 14.600.

ЗВѢРЯТА НА МОРЮ.

Оденъ зъ французскихъ ученыхъ черезъ довшiй часъ обсервувавъ, якъ поводять ея розличнѝ звѣрята пôдчасъ морской ѣзды на кораблi. Зъ его дослѣдôвъ выходить, що лишь оденъ бѣлый медвѣдь любить морску поѣздку; всѣ прочѝ сухопутнѝ звѣрѣ нездужають на морю и дуже зле чують ся пôсля плавбы. Звѣщають они про се голоснымъ рыкомъ и розличными голосами невдоволеня, доки морска недуга не повалить ихъ зъ нôгъ. Тодѣ ригають ще гôрше вôдъ людей, а коли буря метае дуже кораблемъ, лежать, мовь неживѝ. Тигры терплять найбôльше зô всѣхъ; плачуть мовь дѣти, скавучать жалко и труть собѣ лапами животы. Конѣ є злыми моряками и богато зъ нихъ гине на корабли. Слонѣ також не люблять моря, але дають себе лѣкувати, коли морска недуга повалить ихъ. Кôнь нюхомъ почуе землю, хочь еще далеко буде до неи, тай веселымъ ирзанемъ звѣщае свою радôсть кôлька найцять годинъ наперѣдъ.

ЧЕМНОСТЬ НАДОВСЕ.

Корбетъ, славный силачь и боксеръ свѣтовои славы замешкавъ собѣ минувшого року весною на однôй фармѣ въ Калифорнiи, щобы набрати силъ до „новои працѣ"... Разъ выѣздить вôнъ конемъ, одягненый въ звычайный фармерскiй стрôй и стрѣчае трьохъ жовнѣрôвъ, що сказали на його адресу пару обидливыхъ слôвъ. Силачь привязавъ коня до дерева, приступивъ до нихъ и запитавъ, якъ смѣють його обиджати. У вôдповѣдь дôставъ ударъ въ лице. Корбетъ взявъ ся тодѣ до вояковъ на добре и потовкъ всѣхъ трьохъ такъ гарно, що заголомшенѝ покрили собою землицю. Корбетъ всадивъ теперь кождому зъ нихъ у кишеню свою вiзитôвку на памятку и вôдѣхавъ. На однôй вiзитôвцѣ было написано: „Чемнôсть надôвсе."

Смѣшне.

ПОЛЬСКIЙ ХВАЛЬКО.

— Ворогъ бувъ передъ нами — оповѣдае одному Американцеви польскiй повстанець зъ 1863 року — и бомбардувавъ насъ зъ усѣхъ сторôнъ! Втôмъ летить гарматна куля и... вôдривае менѣ руку. Пукае ґранатъ — я трачу ногу... Ошалѣлый зъ болю — трачу голову...

— Отже майже нѣчого вже вамъ не лишило ся — замѣчае Американець.

ДУЖЕ РОЗУМНА.

Жѣнка до мужа: — Чи знаешь ты, Процю, чого я такъ посивѣла?

Мужь: — Чого?

Жѣнка: — Бо я дуже розумна. Ади якъ деякѝ глѣбоко вченѝ люди, то имъ голова посивѣла, а декотрымъ ажь облѣзла.

Мужь: — Та воно правда, що такъ. в. м.

— Кумо, позвольте менѣ теперь у вашôмъ олѣю мою рыбу спражити, а вôдтакъ я вамъ позволю вашу солонину у моѣй капустѣ зварити.

Кума: — Я не бороню.